

i Landet. Det næste Spørgsmaal havde Betydning for alle Landets Underretssagførere. De havde med megen Styrke gjort gældende, at de efter den Inddeling, der nu bliver med Hensyn til, hvilke Sager der skal begynde ved Underretten og hvilke der straks skal begynde ved Landsretten, ikke faa Adgang til at behandle Sager i samme Omfang som før. Nu er det nemlig saaledes, at enhver Sag skal begynde ved Underret, ligegyldigt hvor stor eller lille den er. Den kan være saa lille, at den slet ikke kan naa videre end til Underretten, men den kan ikke være saa stor, at den ikke begynder ved Underretten. Deraf følger, at en Underretssagfører kan komme til at procedere i enhver Sag, den være nok saa stor, ved Underretten, hvor han bor — for Resten ogsaa ved en anden Underret i Landet, der er jo ingen Grænser for Underretssagførernes Ret til at møde ved Underretter i hele Landet, kun ikke i Kjøbenhavn. Denne Ret vil blive begrænset for dem, det kan man ikke lukke Øjnene for, naar der nu indføres den Bestemmelse, at alle Sager over 400 Kr. som Regel skulle begynde med Landsretten. Det er en Fordel for Befolkningen, fordi man derved kan slippe for Underretsbehandlingen. Er man ikke tilfreds med den Dom, man faar ved Landsretten, kan man gaa til Højesteret, men man slipper i alt Fald for som nu at gaa gennem tre Retter. Det er en Fordel for Befolkningen, men det er det ikke for Underretssagførerne. Det har der været klaget meget over fra Underretssagførernes Side, og det førte til, at vi i Fjor i Udvalget toge dette Spørgsmaal op til Drøftelse. Vi kom saa til den Regel, der nu er optagen i Lovforslaget, at de *nuværende* Underretssagførere kunne opnaa Ret til at møde for den Landsret, hvorunder de efter deres Bopæl høre, i alle de Sager, der føres for den paagældende Landsret, kun at de maa indstille sig til en Prøve for den paagældende Landsret og bestaa den, altsaa en Prøve af samme Art, som fremtidig de vordende Landsretssagførere skulle bestaa. Det er altid noget, der opnaas for de nuværende Underretssagførere, idet der aabnes dem en Mulighed for at faa større Ret, end de selv have begæret, nemlig Ret til at procedere for Landsretten i alle Sager, ikke blot hvor den er første Instans, men ogsaa hvor den er Appellinstans, vel at mærke, naar de bestaa Prøven. Imidlertid er det jo, det indrømmer jeg, ikke saa morsomt for Folk i en fremrykket Alder

at indstille sig til Prøve. Ganske vist, det er en Prøve af praktisk Natur, det er ikke en teoretisk Prøve, det er en Prøve i det, de daglig beskæftige sig med, ikke i noget, de skulle sætte sig hen og friske op igen. Det er jo ikke saa morsomt, men det er alt, hvad Udvalget har kunnet enes om indbyrdes og med den højtærede Minister, og videre ville vi i alt Fald for Tiden ikke kunne komme paa dette Punkt. Jeg maa dog ogsaa til Beroligelse for Underretssagførerne og dem, der — som jeg for Resten — interessere sig meget for deres Krav, henlede Opmærksomheden paa, at vel staar der, at Sager over 400 Kr. som Regel skulle begynde ved Landsret, men der staar ogsaa, at naar Parterne ere enige derom, kunne de begynde enhver Sag, hvor stor den saa er, med Underretten, og naar altsaa to Sagførere i Hobro eller Ribe eller en anden lille By faa en saadan Sag at behandle hver fra sin Side, vil det let kunne tænkes, at de kunne blive enige om at sige: Lad os begynde den herhjemme ved vor egen Ret, og de lide da intet Skaar i den Ret, de have. Hertil kommer saa, at der ogsaa er en Del Sager, hvor det ikke er Pengesummen, der bestemmer Skellet, men som ubetinget skulle for Underretten til at begynde med, nemlig meget klare Sager som Vekselsager, Ægteskabsskilmisssesager, Mortifikationssager og lignende. Her blive vi helt ved det gamle. — Det næste Punkt, hvor vi allerede i Fjor toge Stilling, var med Hensyn til, at Sagførere i Stedet for som nu at aflægge Ed, før de tiltræde deres Virksomhed — ja, jeg har endogsaa maattet aflægge den to Gange, først som Overretssagfører og siden som Højesterets-sagfører — for Fremtiden skulle slippe med at afgive en Forsikring paa Ære og Samvittighed. Det hænger jo sammen med, at man i det hele taget har ønsket i Udvalget — som allerede antydet af min ærede Medordfører under forrige Af-snit — at komme saa vidt muligt bort fra Ed'en og over til Erklæringen paa Ære og Samvittighed. Det har den højtærede Minister her sluttet sig til, og det findes altsaa nu i Lovforslaget. — Fremdeles foresloge vi allerede i Fjor at hæve Sagførernes Stavnsbaand. Der er nemlig nu den Begrænsning i Sagførernes Ret til at udøve deres Rettigheder, at en Højesterets-sagfører for overhovedet at kunne procedere som saadan maa have Bopæl eller Kontor i Kjøbenhavn, og at en Overretssagfører, for at kunne procedere som saadan, skal have Bopæl eller Kontor i Kjøbenhavn eller Vi-